

Posthistoria i Drängsered

Protokoll hållit vid utlyst kommunalstämma med Drengsereds församling i Skolhuset den 3 februari 1867

§ 1

Af förekommen anledning beslutade församlingen, att hos Herr Kyrkoherden Joh. Friedlitz anhålla att hans postbud måtte å poststationen i Sjögård få afhämta posten till medlemmarne inom församlingen, hvilken begäran af Herr Kyrkoherden Friedlitz godhetsfullt blifvit beviljad, och anhålles derföre att Postexpeditören i Sjögård till nämnde postbud måtte utlemna alla till Drengsereds församling adresserade bref och tidningar.

Protokoll fördt vid utlyst kommunalstämma med Drengsereds församling i dess skolhus den den 25 April 1870.

§ 3.

Församlingen vitsordade att Rotebåtsmanskan Pernilla Elg vid Lilla Glöshult under en tidsrymd af öfver 15 år gått såsom postbud emellan Drengsered och Halmstad och detta under stundom, oakadt afståndet mellan Drengsered och Halmstad är cirka 5 mil, hvarje vecka, samt att hon dervid ådagalagt trohet och de åt henne anförtrodda ärenden på det mest hedrande sätt fullgjort.

Eskhult, Drängsereds första poststation

I samband med att Postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen inrättades vid 1874 års ingång en ny postlinje mellan Falkenberg och Gunnarp utöver den som gick från Falkenberg gick till Svenljunga över Gunnarp. Den nya linjen gick i motsats till den ursprungliga öster om Ätran och passerade Årstad, Vessige, Sjönevad, Rya och Krogsered, innan den gick över Ätran för att sluta i Gunnarp. Från Krogsered inrättades en sidolinje till Drängsereds socken, 5/8 mil lång, för vilken Elias Persson i Eskhult åtog sig transporten. Han blev också föreståndare för den samtidigt inrättade poststationen i Eskhult, sedan han vid förhandlingar med länsmannen accepterat ett årsarvode på 45 kronor för båda åtagandena tillsammans. När han senare fick veta att han skulle hålla en poststation öppen dagligen, anhöll han om befrielse från båda uppdragen och att poststationen skulle flyttas från Eskhult till Drängsereds skolhus.

Landshövdingen tillstyrkte framställningen och poststyrelsen beslutade den 24 februari 1874 att Elias Persson, Eskhult skulle entledigas och att poststationen i Eskhult dras in med mars månads utgång, samt att en poststation skulle öppnas med namnet DRÄNGSERED den 1 april 1874. Till föreståndare för denna antogs skolläraren Erik Ahlberg med 150 kronor i årsarvode. Hans Karl Arvidsson blev den nye postföraren mellan Krogsered och Drängsered. Därmed var sagan all för poststationen med namnet ESKHULT.

Datumstämpel med gravyren ESKHULT levererades från Stockholm 16 mars 1874. Den kan möjligen ha använts några dagar innan poststationen drogs in. Frimärken /försändelser stämplade med ESKHULT är inte kända.

Samtidigt inrättades poststationer i Sjönevad, Rya och Krogsered på ovannämnda linje. De två förstnämnda drogs också in efter tre månader. Föreståndarna var inte heller där nöjda med arvodena.

Drängsereds poststation

Drängseredssockens nye poststationsföreståndare, Erik Ahlberg började sitt arbete omkring 1 april 1874. Till postförare mellan Krogsered och Drängsered antogs Hans Carl Arvidsson. Han körde posten med häst och vagn och fick 1,60 per mil för postföringen, inräknat s k åkdonspenningar. I slutet av 1875 fick Hans Carl Arvidsson konkurrens genom att den nya arrendatorn av Drängsereds prästgård, Johan Sevrin Andersson ville åta sig uppdraget för 10 öre mindre per mil. Dock fick Hans Carl Arvidsson behålla postföringen, dock till det lägre beloppet.

Postföringen till och från Drängsered genom gick olika förändringar under en kort tid. När järnvägen mellan Halmstad och Värnamo började bli klar, var det naturligt att posten till Drängsered skulle utgå från Kinnared. Erik Ahlberg tyckte dock att posten istället skulle utgå från Sjögård (Torup). Genom att Kinnareds jvg-station inte blev färdig började den 15 sept 1877 tillämpas en ny tidtabell för landsvägspostföring från Gunnarp över Krogsered och Drängsered där landsvägslinjen Kinnared till Torup ingick. Arbetet med posten attraherade flera sockenbor bl a kommunalstämmans ordförande Bengt Bertilsson och klockaren B Ekrot ville att poststyrelsen ”genom Entreprenadauktion låta nedsätta kostnaden² då de var flera som var villiga att åta sig uppdragen ”för mycket ringare avlöning än som nu sker”. Pastor Olof Öhrvall reagerade mot detta: ”ingen annan plats inom socknen har mera centralt läge än den nuvarande poststationens; att ganska få personer att överta stationen härstädes finnes”. Ärende blev vilande en tid. Vid sammanträde i Halmstad den 9 sept 1878 beslöts att poststationerna i Drängsered och Krogsered skulle dras in och en lantbrevbäringslinje från Torup över Drängsered till Krogsered skulle anordnas.

Mot detta reagerade kommunalstämman vid ett sammanträde den 3 nov 1878.

Protokollsutdrag skickades till poststyrelsen och Erik Ahlberg erbjöd sig att ansvara en lantbrevbäringslinje från Drängsered till Krogsered. Det hela slutade med att Erik Dahlberg om lantbrevbärning mellan Drängsered och Krogsered, ett om gångpostföring mellan Torup och Drängsered över Kinnared och ett om befattning som postföreståndare i Drängsered. Därmed var poststationen i Drängsered räddad från den hotande indragningen. Postmängden ökade efter hand och från aug 1904 skedde postföringen med häst och vagn.

Gerda Konstantia Aurora Ahlberg, folkskollärarinna övertog poststationen 1 jan 1908. Hon blev kvar till 1 april 1937, då kantor Johan Erik Anslem Lundin tog över som föreståndare. Han blev kvar till poststationens indragning 31 dec 1965.

Källor:

Kommunalstämmoprotokoll

Om posten vid några Halländska orter Erik Lindgren 1998

Guide för post- och samhällshistoria Erik Lindgren 1998

Något om posten utmed Kinnareds-Fegens och Fegen-Ätrons järnväg Erik Lindgren 1996?

Posthistoria i Årstads härad i Halland Erik Lindgren 1994

Något om kortlivad post i Halland Erik Lindgren 1992